

of bullying. The article presents various views on the students' "right to freedom of self-expression" and the policy of zero tolerance. The implementation of certain provisions of the US anti-bullying laws into national legislation of Ukraine is offered.

Keywords: bullying, discrimination, US anti-bullying legislation, anti-bullying law and policy, cyberbullying, harassment, sanctions, zero tolerance.

DOI: 10.33766/2524-0323.90.102-109

УДК 343.136:343.18

М. С. Городецька,

кандидат юридичних наук,

доцент кафедри кримінально-правових дисциплін

та судових експертиз

Донецького юридичного інституту МВС України

(м. Кривий Ріг, Україна)

e-mail: loskutovagorodetskaya@gmail.com

 <https://orcid.org/0000-0002-3228-6299>

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНОЇ ДІЄЗДАТНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ПРОВАДЖЕННЯ ЯК ОДИН ІЗ АСПЕКТІВ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ПРЕДМЕТУ ВІДАННЯ В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

У статті розглядається забезпечення процесуальної дієздатності суб'єктів провадження як один із аспектів функціонального призначення предмету відання в кримінальному процесі. Проаналізовано, що одним із функціональних призначень предмету відання в кримінальному процесі є набуття законних підстав для створення певного органу кримінального судочинства та законних підстав до здійснення ним певної кримінальної процесуальної діяльності. На підставі аналізу теоретичних уявлень зроблено висновок про те, що в кримінальному процесі щодо суб'єктів, які ведуть кримінальний процес, можна мовити про юрисдикційний режим, що являє собою нормативний комплекс, котрим встановлено предмет відання суб'єкта за предметним, територіальним, темпоральним (часовим), персональним та іншими критеріями.

Ключові слова: підслідність, підсудність, предмет відання, юрисдикція, суб'єкт кримінального провадження, учасники кримінального процесу.

Постановка проблеми. Кожне поняття кримінального процесу виконує певну функцію. Предмет відання не є винятком. У контексті дослідження в кримінальному процесі необхідно визначити його функціональне призначення, тобто відповіді на питання: навіщо потрібен даний елемент, на що він впливає та до яких результатів призводить його реалізація? Визначення функціонального призначення дозволить оцінити, чи відповідає нормативно-правове регулювання функціям предмету відання в кримінальному процесі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окремі аспекти функціонального призначення предмету відання в кримінальному провадженні досліджували такі вчені, як: Ю. М. Грошевий, В. С. Зеленецький, О. В. Капліна, Л. М. Лобойко, С. В. Оверчук, А. А. Омаров, М. А. Погорецький, О. Ю. Татаров, В. І. Шипшкін та інші. Проте увага вче-

них була передусім прикута до дослідження компетенції суб'єктів, підслідності, підсудності тощо. Функціональне призначення предмету відання в аспекті забезпечення процесуальної дієздатності суб'єктів провадження вказаними вченими не розглядалося.

Формулювання цілей. Метою даної статті є дослідження забезпечення процесуальної дієздатності суб'єктів провадження як одного із аспектів функціонального призначення предмету відання в кримінальному процесі.

Для досягнення цієї мети необхідно таке: проаналізувати теоретичні точки зору щодо забезпечення процесуальної дієздатності суб'єктів провадження; а також нормативно-правові акти щодо функціонального призначення предмету відання; дослідити роль предмету відання в забезпечення процесуальної дієздатності суб'єктів провадження.

Виклад основного матеріалу. Загальний принцип розподілу праці під час розподілу предмету відання в кримінальному процесі має бути легітимізовано та відбито в нормативно-правових актах, що надасть законних підстав до здійснення діяльності визначеними суб'єктами.

Цікавим є дослідження С. О. Касапоглу правосуб'єктності особи в кримінальному процесі. Зважаючи на положення загальної теорії права, авторка зазначає, що правосуб'єктність є можливістю й здатністю особи бути суб'єктом правовідносин з усіма правовими наслідками; вона складається з правоздатності, дієздатності та деліктоздатності [1, с. 120-121]. На думку дослідниці, учасники кримінального провадження володіють спеціальною правоздатністю, яка визначається нормами кримінального процесуального права як абстрактна здатність суб'єкта мати права й обов'язки, що мають абстрактний характер до того моменту, доки особа не стає суб'єктом реальних кримінальних процесуальних відносин. Дієздатність, яка є здатністю суб'єкта правовідносин своїми діями приймати на себе обов'язки і використовувати свої права, суб'єкт набуває в той час, коли приймає справу до свого провадження (суддя – з моменту розподілу йому справи автоматизованою системою документообігу суду, прокурор – з моменту призначення його процесуальним керівником у даному провадженні керівником органу прокуратури). Так С. О. Касапоглу наводить приклад, що підставою набуття прокурором дієздатності є знаходження його на певній посаді у відповідній адміністративно-територіальній одиниці. Авторка зазначає, що підставу участі суб'єкта в певному кримінальному провадженні можна розглядати як підставу набуття даним суб'єктом кримінальної процесуальної дієздатності. Далі науковець розглядає проблематику набуття дієздатності учасниками провадження, набуття статусу якими залежить від рішення держаних органів. Причому зазначається, що про суто кримінальну процесуальну деліктоздатність говорити не доводиться, оскільки санкції норм цієї галузі можуть бути викладені в інших галузях права [1, с. 121-122].

С. О. Касапоглу слушно зауважила, що необхідною умовою є перебування, наприклад, прокурора на певній посаді у відповідній адміністративно-територіальній одиниці або розподіл певному судді кримінального провадження автоматизованою системою документообігу суду. До речі, щодо судді також передусім має виконуватися умова перебування його на посаді саме в певному суді. Отже, можна сказати, що кримінальну процесуальну дієздатність суб'єкти, що ведуть кримінальний про-

цес, набувають на рівні визначення суб'єктного предмету відання. Розподіл генерального предмету відання на функціональні предмети відання відповідає абстрактній правоздатності суб'єктів провадження, проте визначення суб'єктного предмету відання є юридичним фактом переходу до конкретної дієздатності суб'єкта. Доречно зауважити, що саме визначення предмету відання надає суб'єкту можливість реально приймати на себе обов'язки і використовувати свої права. Іншими елементами кримінальної процесуальної компетенції – функцією, повноваженнями – суб'єкт наділений вже перебуваючи на посаді, але абстрактно, без права застосовувати повноваження. З визначенням предмету відання суб'єкт отримує реальну можливість застосувати надані повноваження з метою здійснення кримінальної процесуальної функції. Можна сказати, що предмет відання є визначальним компетенційним елементом у набутті суб'єктом кримінальної процесуальної дієздатності. Значить, одним із функціональних призначень предмету відання в кримінальному процесі є набуття державними органами кримінальної процесуальної правоздатності та дієздатності, іншими словами, *набуття законних підстав для створення певного органу кримінального судочинства та законних підстав до здійснення ним певної кримінальної процесуальної діяльності.*

Відсутність визначеного в законі кримінального процесуального предмету відання щодо конкретного органу позбавляє його процесуальної правоздатності, до чого подекуди законодавець ставиться не досить уважно під час внесення змін до різних галузей законодавства стосовно правового регулювання діяльності державних органів. У контексті досліджуваного питання доцільно розглянути, як приклад, нещодавні реформи органів внутрішніх справ та органів податкової міліції.

Так пунктом 134 Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо покращення інвестиційного клімату України», який вступив у дію 1 січня 2017 року, було виключено із Податкового кодексу України Розділ XVIII-2 «Податкова міліція», чим формально було позбавлено діяльність податкової міліції правових підстав [2].

Таким чином, орган, який було наділено компетенцією слідчого податкової міліції, у зв'язку з офіційним реформуванням, отриманням нової назви втратив легітимну формальну прив'язку до визначеного предмету відання, функцій та повноважень. Отже, залишилися предмет відання для опрацювання й державний орган, проте орган у результаті реформування оновив свою назву та не отримав у своєму т.зв. новому «обличчі» попередньо визначений предмет відання. Суттєво, начебто зрозуміло, що це той самий орган, проте через формальну неврегульованість можна допустити в певній мірі сумнів: чи визначить держава для даного «оновленого» органу «старий» предмет відання чи наділить його новим? Такі формальні невизначеності та створені ними сумніви, на наш погляд, породжували певну правову невизначеність та позбавляли нового суб'єкта правових підстав здійснювати діяльність щодо визначеного раніше предмету відання.

Темі позбавлення правомочності слідчих податкової міліції присвячено не одну публікацію [3; 4]. Більшість із них наводять приклади того, що слідчі судді оцінюють подальшу діяльність вказаного органу розслідування як безпідставну, публікували узагальнення судової практики щодо відмов слідчими суддями за вказаними підставами [5]. Проте подекуди юристи зазначили, що «не варто використовувати

як основний аргумент у відносинах зі співробітниками податкової міліції невизначеність з їхнім статусом, оскільки такі зміни не внесені до ст. 216 Кримінального процесуального кодексу» [3].

Певний період часу не було єдиної практики застосування вказаних норм законодавства слідчими суддями. Можна навести приклад, коли слідчі судді не задовольняли клопотання слідчих, приймаючи до уваги, що на вказаний час «немає правових підстав для діяльності податкової міліції» [6], але згодом слідчі судді відхилили даний аргумент щодо відсутності повноважень у слідчого ДФС на проведення слідчих дій, через те що це «є очевидною технічною помилкою» [7].

Дійсно, враховуючи вказівку про відстрочку набрання чинності положення «щодо виключення Розділу XVIII-2 Податкового кодексу України в Прикінцевих та перехідних положеннях Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо покращення інвестиційного клімату в Україні» № 1797-VIII від 21.12.2016 р. [2] та аналогічну вказівку в самому тексті Розділу XVIII-2 Податкового кодексу України [8], у даному випадку мова йде про технічну помилку, яка не впливає на змістовне наповнення. Проте дана ситуація демонструє важливість легітимного врегулювання правового положення органу кримінального судочинства, яке визначає його процесуальну правоздатність.

Аналогічна ситуація втрати процесуальної правоздатності в результаті непоступових змін діючого законодавства відбувалася в 2015 році щодо слідчих органів Національної поліції. З набранням чинності ЗУ «Про Національну поліцію» слідчі органів внутрішніх справ перетворилися на слідчих органів Національної поліції [9], проте відповідні зміни до КПК не було внесено.

За кримінальним процесуальним законодавством предмет відання був визначений саме для слідчих органів внутрішніх справ. Така відсутність процесуальної правоздатності слідчих органів Національної поліції призвела до провадження процесуальних дій та рішень процесуальними керівниками, і, скоріше, до відвертих фальсифікацій, які полягали в здійсненні провадження слідчими від імені процесуальних керівників. На шпальтах інтернет-видань з'явилися публікації із закликами, що «через правові суперечності в Україні фактично нікому проводити досудове слідство» [10].

Згодом було внесено відповідні зміни до КПК [11], чим було врегульовано предмет відання слідчих органів Національної поліції та відновлено їх процесуальну правоздатність.

Отже, першою умовою забезпечення процесуальної правоздатності органу є визначення його предмету відання в законодавстві, але така процесуальна правоздатність має трансформуватися в дієздатність органу. Для цього суб'єкт кримінального судочинства має дотримуватися визначеного предмету відання за низкою критеріїв.

На думку Н. В. Дрьоміної, нормативний комплекс, що регламентує правові підстави юрисдикції, умови й порядок її здійснення, її предметну, просторову, часову, персональну межі та інші юрисдикційні аспекти заснування й діяльності міжнародного кримінального суду, може бути названий **юрисдикційним режимом даного суду (трибуналу)** [12, с. 17]. (виділено нами – М.Г.)

Аналогічно, у кримінальному процесі щодо національних судів зокрема та всіх суб'єктів, що ведуть кримінальний процес взагалі, можна вести мову про юрисдикційний режим суб'єкта кримінального провадження, який являє собою нормативний

комплекс, котрим встановлено предмет відання суб'єкта за предметним, територіальним, темпоральним (часовим), персональним та іншими критеріями. Іншими словами, саме юрисдикційний режим як комплексне уявлення про врегулювання предмету відання є запорукою процесуальної дієздатності суб'єкта кримінального процесу.

Отже, окрім того, що законодавчо має бути визначений предмет відання суб'єкта провадження, розглядуване питання має узгоджуватися з юрисдикційним режимом суб'єкта за критеріями предметності, територіальності, темпоральності, а також персональними показниками та іншими. Помилка у визначенні суб'єкта провадження хоча б за одним елементом юрисдикційного режиму предмету відання призводить до процесуальної недієздатності даного суб'єкта щодо визначеного питання, а тому й до незаконних наслідків його діяльності.

Аналізуючи положення щодо територіальної підслідності, В. В. Голубев зазначає, що порушення компетенції (вбачається ототожнення автором понять підслідності та компетенції – М. Л.) певного органу кримінального процесу призводить до організаційних та правових наслідків. Поширеними прикладами організаційних наслідків автор називає затягування розслідування, дублювання в роботі задіяних органів. І хоча такі наслідки знижують коефіцієнт корисної дії таких органів, є небажаними та несприятливими, але, як зазначає В. В. Голубев, вони є виправними, на відміну від правових наслідків, оскільки результатом вказаного порушення може бути визнання недопустимим доказу, отриманого з порушенням територіальної підслідності [13, с. 21-22].

Варто зазначити, що визнання доказів недопустимими є одним із проявів процесуальної відповідальності за процесуальні порушення предмету відання, а точніше, його юрисдикційного режиму.

Виходячи з вищезазначеного, маємо такі **висновки**:

1. Одним із аспектів функціонального призначення предмету відання в кримінальному процесі є набуття державними органами кримінальної процесуальної правоздатності та дієздатності, іншими словами, набуття законних підстав для створення певного органу кримінального судочинства та законних підстав до здійснення ним певної кримінальної процесуальної діяльності.

2. Юрисдикційний режим суб'єкта кримінального провадження являє собою нормативний комплекс, яким встановлено предмет відання суб'єкта за предметним, територіальним, темпоральним (часовим), персональним та іншими критеріями. Саме юрисдикційний режим як комплексне уявлення про врегулювання предмету відання є запорукою процесуальної дієздатності суб'єкта кримінального процесу.

Подальші розвідки можуть здійснюватися щодо дослідження таких аспектів функціонального призначення предмету відання в кримінальному процесі, як: 1) забезпечення доступу до правосуддя в кримінальному процесі; 2) забезпечення ефективності кримінального провадження.

Використані джерела:

1. Касапоглу С. О. Правосуб'єктність особи як умова реалізації нею норм кримінального процесуального права. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія: Юридичні науки. 2017. Випуск 4. Том 2. С. 120-122.

2. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо покращення інвестиційного клімату України: закон України від 21 грудня 2016 року № 1797-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1797-19> (дата звернення 12.07.2019).

3. Веремко В. Через технічні неузгодженості «вартові податків» залишилися без повноважень, і суди із цим згодні. *Закон і бізнес*. 25.02-03.03.2017. №8 (1306). URL: https://zib.com.ua/ua/127742-podatкова_miliciya_bez_povnovazhen_poki_zakonodavci_namaga_yu.html (дата звернення 12.07.2019).

4. Податкова міліція: суди нарешті підтверджують відсутність повноважень. *Аналітика*. 18.08.2017. КМР.ua. URL: <http://kmp.ua/uk/analytics/infoletters/tax-police-courts-finally-determining-the-absence-of-authority/> (дата звернення 12.07.2019).

5. Ухвали слідчих суддів, якими встановлено відсутність повноважень у слідчих податкової міліції. *Судові рішення*. 01.08.2017. КМР.ua. URL: <http://kmp.ua/uk/documents/court-decisions/the-court-rulings-of-the-investigating-judges-determining-the-absence-of-authority-of-the-tax-police-investigators/> (дата звернення 12.07.2019).

6. Ухвала Шевченківського районного суду м. Києва від 18 квітня 2017 року у справі № 761/13270/17, провадження № 1-кс/761/8367/2017. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/66016595> (дата звернення 12.07.2019).

7. Ухвала Київського районного суду м. Харкова від 23 лютого 2017 року у справі № 640/1771/17, провадження № 1-кс/640/1422/17. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/64938656> (дата звернення 11.08.2019).

8. Податковий кодекс України: закон України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17?find=1&text=%E1%EB%E0%E3%EE%E4%B3%E9#w13> (дата звернення 11.08.2019).

9. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015р. № 580-VIII URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/580-19/page> (дата звернення 11.06.2018).

10. Недолугість закону про поліцію може викликати колапс правоохоронної системи - адвокат Ростислав Пукало, 12 грудня 2015 р. URL: http://dt.ua/UKRAINE/nedolugist-zakonu-pro-policiyu-mozhe-viklikati-kolaps-pravoohoronnoyi-sistemi-advokat-193877_.html (дата звернення 11.06.2018).

11. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про Національну поліцію»: Закон України від 23 грудня 2015 р. № 901-VIII URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/580-19/page> (дата звернення 11.08.2019).

12. Дрьоміна Н. В. Юрисдикція міжнародних кримінальних судів і трибуналів: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.11 / Одеса, 2005. 240 с.

13. Голубев В. В. Некоторые проблемы практического применения положений уголовно-процессуального закона о территориальной подследственности уголовных дел. *Вестник Московского государственного лингвистического университета*. 2011. № 15 (621). С. 21-26.

References:

1. Kasapohlu, S. O. (2017) Pravosub'iektnist osoby yak umova realizatsii neiu norm kryminalnoho protsesualnoho prava. *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu-Scientific Bulletin of Kherson State University. Seria: Yurydychni nauky*, 4, 2, 120-122. [in Ukrainian].

2. Pro vnesennia zmin do Podatkovoho kodeksu Ukrainy shchodo pokrashchennia investytsiinoho klimatu Ukrainy: zakon Ukrainy vid 21 hrudnia 2016 roku №1797-VIII. (2016) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1797-19>. [in Ukrainian].

3. Verenko, V. (2017) Cherez tekhnichni neuzghodzhennosti «vartovi podatktiv» zalyshylysia bez povnovazhen, i sudy iz tsym zghodni. *Zakon i biznes - Law and business*, 8 (1306). URL: https://zib.com.ua/ua/127742-podatкова_miliciya_bez_povnovazhen_poki_zakonodavci_namaga_yu.html. [in Ukrainian].

4. Podatkova militsiia: sudy nareshiti pidtverdzhuiut vidsutnist povnovazhen. *Analitika-Analytics*. 18.08.2017. KMP.ua. (2017) URL: <http://kmp.ua/uk/analytics/infoletters/tax-police-courts-finally-determining-the-absence-of-authority/>. [in Ukrainian].

5. Ukhvaly slidchykh suddiv, yakymy vstanovleno vidsutnist povnovazhen u slidchykh podatkovoi militsii. *Sudovi rishennia- Court decisions*. 01.08.2017. KMP.ua. (2017) URL: <http://kmp.ua/uk/documents/court-decisions/the-court-rulings-of-the-investigating-judges-determining-the-absence-of-authority-of-the-tax-police-investigators/>. [in Ukrainian].

6. Ukhvala Shevchenkivskoho raionnoho sudu m. Kyieva vid 18 kvitnia 2017 roku u spravi № 761/13270/17, provadzhennia № 1-ks/761/8367/2017. (2017) N. p. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/66016595>. [in Ukrainian].

7. Ukhvala Kyivskoho raionnoho sudu m. Kharkova vid 23 liutoho 2017 roku u spravi № 640/1771/17, provadzhennia № 1-ks/640/1422/17. (2017) N. p. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/64938656>. [in Ukrainian].

8. Podatkovyi kodeks Ukrainy: zakon Ukrainy vid 2 hrudnia 2010 roku № 2755-VI. (2010) N. p. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17?find=1&text=%E1%EB%E0%E3%EE%E4%B3%E9#w13>. [in Ukrainian].

9. Pro Natsionalnu polit siiu: Zakon Ukrainy vid 02.07.2015r. № 580-VIII. (2015) N. p. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/580-19/page>. [in Ukrainian].

10. Nedoluhist zakonu pro polit siiu mozhe vykykaty kolaps pravookhoronnoi systemy - advokat Rostyslav Pukalo, 12 hrudnia 2015 r. (2015) N. p. URL: http://dt.ua/UKRAINE/nedolugist-zakonu-pro-policiyu-mozhe-viklikati-kolaps-pravookhoronnoyi-sistemi-advokat-193877_.html. [in Ukrainian].

11. Pro vnesennia zmin do deiakykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy u zviazku z pryiniattiam Zakonu Ukrainy «Pro Natsionalnu polit siiu»: Zakon Ukrainy vid 23 hrudnia 2015 r. № 901-VIII. (2015) N. p. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/580-19/page>. [in Ukrainian].

12. Dromina, N. V. (2005) Yurydyksiia mizhnarodnykh kryminalnykh sudiv i trybunaliv. *Candidate's thesis*. Odesa. [in Ukrainian].

13. Golubev, V. V. (2011) Nekotorye problemy prakticheskogo primeniya polozheniy ugolovno-protsesual'nogo zakona o territorial'noy podsledstvennosti ugolovnykh del. *Vestnik Moskovskogo gosudarstvennogo lingvistikoskogo universiteta- Bulletin of the Moscow State Linguistic University*, 15 (621), 21-26. [in Russian].

Стаття надійшла до редакції 02.06.2020

Городецкая М. С.,

кандидат юридических наук, доцент кафедры
уголовно-правовых дисциплин и судебных экспертиз
Донецкого юридического института МВД Украины
(г. Кривой Рог, Украина)

ОБЕСПЕЧЕНИЕ ПРОЦЕССУАЛЬНОЙ ДЕЕСПОСОБНОСТИ СУБЪЕКТОВ ПРОИЗВОДСТВА КАК ОДИН ИЗ АСПЕКТОВ ФУНКЦИОНАЛЬНОГО НАЗНАЧЕНИЯ ПРЕДМЕТА ВЕДЕНИЯ В УГОЛОВНОМ ПРОЦЕССЕ

В статье рассматривается обеспечение процессуальной дееспособности субъектов производства как один из аспектов функционального назначения предмета ведения в уголовном процессе. Проанализировано, что одним из функциональных назначений предмет ведения в уголовном процессе является приобретение законных оснований для создания

определенного органа уголовного судопроизводства и законных оснований для осуществления им определенной уголовной процессуальной деятельности. На основании анализа теоретических представлений сделан вывод о том, что в уголовном производстве в отношении субъектов, ведущих уголовный процесс, можно говорить о юрисдикционном режиме, который представляет собой нормативный комплекс, каковым установлено предмет ведения субъекта по предметному, территориальному, темпоральному (временному), персональному и другим критериям.

Ключевые слова: подследственность, подсудность, предмет ведения, юрисдикция, субъект уголовного производства, участники уголовного процесса.

Horodetska M.,
Ph. D in Law, Associate Professor
of the Department of Criminal
and Legal Disciplines and Judicial Expertise
of Donetsk Law Institute of Ministry
of Internal Affairs of Ukraine
(Krivoy Rog, Ukraine)

ENSURING THE PROCEDURAL CAPACITY OF THE SUBJECTS OF PROCEEDINGS AS ONE OF THE ASPECTS OF THE FUNCTIONAL PURPOSE OF THE SUBJECT OF JURISDICTION IN CRIMINAL PROCEEDINGS

The article considers the provision of procedural capacity of the subjects of proceedings as one of the aspects of the functional purpose of the subject of jurisdiction in criminal proceedings. It is analyzed that one of the functional purposes of the subject of jurisdiction in criminal proceedings is the acquisition of legal grounds for the establishment of a certain body of criminal proceedings and legal grounds for the implementation of certain criminal procedural activities.

It is determined that the division of the general subject of jurisdiction into functional subjects of jurisdiction corresponds to the abstract legal capacity of the subjects of proceedings. The subject is endowed with a criminal procedural function and powers during his tenure, but in the abstract, without the right to exercise his powers. By determining the subject of jurisdiction, the subject gets a real opportunity to use the powers granted in order to perform the criminal procedural function.

Examples of reforming the criminal justice system without taking into account the importance of determining the subject of jurisdiction are considered. As a result of the analysis of the legislation, it was concluded that when reforming the criminal justice authorities, it is necessary to take into account the dependence of the procedural capacity of the subject of criminal proceedings on a particular subject matter.

During the research it was noted that the condition for ensuring the procedural legal capacity of the body is to determine its subject of jurisdiction in the legislation. But such procedural legal capacity must be transformed into the capacity of the body. To do this, the subject of criminal proceedings must adhere to a certain subject matter under a number of criteria.

Based on the analysis of theoretical ideas, it is concluded that in the criminal proceedings against the subjects conducting the criminal proceedings, we can talk about the jurisdictional regime, which is a normative complex, which establishes the subject of the subject by subject, territorial, temporal (temporal), personal and other criteria. Declaring evidence inadmissible is one of the manifestations of procedural responsibility for procedural violations of the jurisdiction of the subject matter.

Keywords: investigative jurisdiction, jurisdiction, subject matter, subject of jurisdiction, subject of criminal proceedings, participant in criminal proceedings.